

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У ЮГОСЛАВИЈИ

ПРЕДПЛАТА НА РОК ТО—ДИЛ — НА ПОЛ РОКА 35—ЛИН.
ЗА ГРАНЦУ 2 ДОЛАРИ — МАЛА ОГЛАШКА (по 3 шарки) 10—ЛИН.

Виходає кожні тиждень.
Понедільник 2—Діл.

УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЯ: "РУСКИ НОВИНИ", РУСКИ КРЕСТУР
ЧИСЛО ЧІКОВНОГО РАХУНКУ 59-356, УПРАВА "РУСКИХ НОВИНА"

РОК XVIII.

Руски Крестур, 28. II. 1941.

Ч. 9. (863.)

Цо нам треба.

Дисципліна и авторитет.

Ми би поведли зложна поступлююсъ и почитованіе старших.

Нет дружтва, котре би могло істноваць прес дисципліни и авторитету.

У факелі родитель, у першим шоре оцін, заповіда, други слухаю.

У вадах бирох розказує, други слухаю. У среках, бановинох, державах — начальники, банове, министри розказую, други же ловину.

Над швейтом панує Бог и єщи шишки дружин виполнились венцем Його. І цо ю мене виполнюємо зос тим горше за нас, Бог наш найкращий апостол, а по нім Його свята Церква.

Чом я то гугорим?

Нашо хиби.

Велька хиба нас Славиних вообще, а нас Русиних окреме, же не любиме и не знає дисципліну отримаць и же не любиме и не знає почитованіи авторитет. То восточне зло, щотре ще чужко нимець іаждому з нас и цалому нашому народу.

Не будземе исць далехо, спатриме нашу "тареточку" "Русиних" у "Югославії" и нашу "Просвіту".

Наша "Просвіта" основана 1919 року. Централа у Руским Крестуре. Одбор Просвіти вибрала сходжу, на которой учасни брали члени "Просвіти" зос шиших наших країох.

Яки авторитет мала "Просвіта" у нашим народе? Кельо критики було, же вона "крестурська", же нам ю не тоба и т. д.

Цо то значи? Не було дисципліни, не було почитованіи авторитету.

Спатриме політични обставини у наших налашох. Нацо постої виши дружтвасна у вакаві: да ю то критику, да ю то мережи, да ю надзи зос ю, да ю то трохи.

Наш членок іажды окремо добри. Голем у главам мож так понести. Роздумує и кед се не у великой нужди, мож з нім бешеди.

Медзитим, илкахи не организує, престава роздумоват и неможеце ми доказаць пайедноставчайши ствари, па ані же дна раз два штири.

Особено жу теми не приходаце зос авторитетом, же таки наїм заслужки, учони и витробовані чловек того або гевто преспоручук. Не пробуйте то юкъ іннриводавць сиїмко нашо чесни люди теди паспак зроби — уцекося!

Наша младеж.

Закуїмє юще далей. Спатриме нашу младеж. Нет нарада у нашим существо, але ю младеж забава тек далеко од надіятоїкі ставчих, як при нас. И сробуйте ю при їх поволоваць на даники авторитет. Их вимаханіе и видрижньоване богато наградами нашу іменосъ.

Бул сом у юдиним ісменіні канале. Була надзела. Иной сом по шире. Переходили людзе, дісни... Заравкали. На юдиним месце стали троє хлопчика. Не подірявали, щошка чептили, паспаки. Кед сом претом, — "зареччяки зне". Огляднули сом пе Чулсом... руска бенеда! Нашо служконе... Чи по тим треба да нас познаю?

А юл младежи при нас и приходи пайнець злого. За младости младиіх треба

виести и події

Гитлер и Мусолини о победи.

Італії и Немецькій у тій вояні проши Велькій Британії.

Такой, другого дня, в понеділок, заш пречарел канцлер, Гітлер, котри скоро пречарел свою предстатіть бешеду. Ново-го тельо, гварел, же Немецька и Італія, у мінциах марту и априлу цалком певно, почюю таку страшну вояну на южні, у воздуху, на морю, и под морем проши Англія, якій після юще не видзел. Немецька — гварел, жуши у тій вояні надвладаць, бо має лише, наоружану армію на швеце.

Д-р Цинцар-Маркович у Будапешту.

Наш министр заграницьких справах, д-р Цинцар-Маркович, же би брали націву по-коїного маджарського министра графа Чакія на концу прешлого року у Београду, одупотовав віторок у січнію зос своїх сотрудниках и колегах до Будапешту. Ма-

Немірні висти "коло Болгарії".

Тих дњох у вязи з Болгарську розширили ще немірні ности, котри по шицких чинках правдиви. Поляція арміонала по цалей держави велью политичарох, бувших посланниках, премерміністрох и министрох, що були проши окупації Болгарськї и вояни. Шишки нашо новини ("Політика", "Време" итд.) кишу, же немецька армія чека на Дунайном на розказ, що би премла з Румунії до Болгарськї. Задача тей армії примуша-

дярска влада устроила му святочні приємні. Национа д-ра Цинцар-Марковича буде тиравац Даскельо д-р. При тей нагоді ѹще баржі ще змоцисю приятельски єднися медалі Маджарську и Югославію. У Будапешту будзе бешеда и о загальним положенію на Балкану.

Пред вояну на Далеким Востоку.

На Далеким Востоку медзи Японію, Азією и Зединеними Державами Сіверні Америки остатніх дњох мир леви на власки вини. Японія сие вихасоваць вояну у Європи и у Азії завждаць Индокіні, Тай в Гондінську Индію. Але Америка и Англія 22. фебр. дали вицік японській влади, же вони

з оружием пропреца даліше ширене Японії на юг. И правда, терез положене Японії бара чешке, прето вона терез пошагля ушориці своєю исчисти рахунки з Москву, бо без того си положене могло бы ще премпії у безнадії. А Москва, як лишик, вини жада за тот рахунок велику цепу.

Мене численних людвох заслужних за "Просвіту".

Тоти "традиції" и тих людвох треба да почитуваме. Ми треба да даме признаніе заслужним подзом за "Просвіту" и да им будземе благодарні, у мене своїх и у мене палого народу, па и будущих поколініюх.

Пеблагодарноць бара ю шумна и недостойна культурного чионка.

Наша интелигенция у первім шоре треба да дава приклад народу у отримовані дисципліни и почитовані авторитету.

То нам дужноси особно у обіставицю, у яких наїм народ, як сом описа, живе, чешка, але свята.

У "Просвіту" як скрій таї и напіка було и ест людзох, котри винишили зос юнісю, зос пожертвою роботу, зос скіфма дігами.

Тих ще тримайме, их помагайме, а друге тицко одріцимс.

Теди будземе сигурни, же на заранні фундаменту будземе и же будоша, котру збудуємо, після бүрі не зійда.

М. М.

приятель не може пребесц? — Нема пред штирою роками писали же маршал Широшялон сце положи таку границу коло насле Савитскай Уові. — Того до японка неє.

Но да поясне о нападним диму, котри що вириула високо до воздуху, а вони на самі задавані пилотах, — И тут зме юще во дожкини!

Цо да поясне о стратосферских бомбардерах, котри бы жили авіації 20 км. и всезій під ниму зас испроповедному опіндкошу? — Ах! тут зме не дожни.

Велмо було бешади о авіаціях котри посіли леса, чий мотори кв пуп, б' авіозах, котрих на вінно? — Ніч з того дотераз нет.

Таків оружия у тій війни у малов часи открыти але хесійські лабораторії робі в полку пару і далі, же би дачо проснали, усокерпелі оружие своїй церкви. Та шицьки тата оружия можу бути лиши з тих копарах техніки, котри зме ту спасали. (Конец).

У Р. Керестуре Просвітова видання мож достаць лем у п. ПЕТЬКО ДЮРИ, тарговица (прейс драги од пошти).

Модліме пре то шицьких вантересуваних наї книжки пиши там иду Куловац и да юше не обращаю на Просвітова канцелярию лебо Друкарню, кед сцу Купиц книжки, бо там іх не годни достаць.

Дописи

Руски Керестур

IV. класа прещовського вишколу отримала в неділю 23 фебруара свої весели вечар — бал. Бул то справди веселі и радостні вечар за кожного, котому на іверку добре належне народу, бо але перигідна підсвіта младеж, котра без стаусікіх инстинктів и указана своїх способностіх пред Керестуром и високими гостями: среакіком начальником п. Ільчичом, старшином среакію суду п. Толічом, шефом сухісієї станиці п. Івановічом а його паню, супільским надзвірником п. Степновічом, керест. беаеніаком п. Воротом а його паню и п. Сабадашом, предс. школи.

Програма склава зос испанія літівського мужеского хору и вправах зос лушків Легківські хор однією пісні: Гимн, „Ой пе Блада“, „Срібні Банат и Бачка“, „Лугом іду“, „У ракама на бойшту“, „Ой видно село“.

Легківський хор з первими своїми інстинктами завдо їх наукі дам о капиталу. Тако виховане забиває найщільнішими чувствами младості у діялках, яким юність и ювілет приказую подношуванням и щечінням. А тоді дівчі з отутнінами чувствами младості бара часто цілять свій поціл іншій. Така данівка себе по своїм розумевкою шинка:

„Із пойдзем я за такого, по с ве богати,
До як ходзи попод облак як чорчик рожквати.“

Но єсн и таких, що лем ружу відає, а церкви наї аж тільки, кед юше поштухаю. Зос тима ваш логіт так сочувствує:

„Кажда ружа ма и перна, тое в бара пахніца,
И ти, кила, така иста, ик ружа коліні.
Добиц ту руже я не можем, бо с бара пискою,
А ти кила, разиля ми щерцо бара глубоко.“

И то не наїв, же юдичи при піддаванні своїх діцьох, які скінчуби во види рахунок нечи ю юе вони ску, чи су пара. У тим ступіні сідієу юнісіка ініціатики дарвочин:

„Однією не жади хонар зос наїї тепоті;
Одні, мац північне землице, але — по вій волі.
Смутні хонар, смутні вера, прес наїм діцьох,
Плаве зізвиче, якже не вій и юле обінде.“

Як зос дільших пільзьох уніжавис, ах и таких „солоноїх“ котрих що доля не наїміла. Однією их далеко до піддавані, а піддавані то во дім:

„Книгок вінтиш, книгок жите в природі,
Зербі розтере, зербі ронин при хоні.
А соловій смутні північа без дуги,
Кажда пісн му, кажда пісн му бірт днуга.“

Таки „солоної“ роздумни, глаша причину своїму членесну, глаша потік:

чудові шицьких, а найбажней смих високих господ, котри що у чуду питали „кельо руки легків уж зорганизовані?“ Их зачудована було юще нехше, кед не дочули, чиє юе легків лиши тераз зорганизую юг секція Читальні, а тоді хор мад лем дасешец проби за тут виступ. Шицьки наглашували способності іншіх хлапців.

У другій часи, вибрана чета хлапців, под проводом іх інспектора Владимира Надя, мади ворави в пушків, котри на задовільство шицьких спретно виведли.

По тим програму бул танець. Такой жех було обетиць у чии папа младеж авостала за своїма братами у Срімі. Шицьки срімські відвали аною уж на по народки танци и в тим що хнати прев шудима в крестуриці чпе и дотерая проказую — з чараджю! Але и то не будзе длugo! Тей іще які шицьки крестуриці хланци и дзінчата наула чиши прекрасні квоздні танци — и то наула з туту джеку, одушевленіком и упартостю, котру укавали при постанові своєго хора.

Іще ясно. Осетело що на тим вечару, же велі уж крестуриці дзінчата в одушевленіком, вічінаво себе юною народки блузки и дасеніше у їх піснів. Так и треба! Не будзeme мировам, док каже да юго дзінчэтко, зінчаве и дзінчка не будзе у їх пісніх правых прекрасных сблінчох! Не лем дзінчата, але и хлапці!

То польо роботи, до котрого юе треба вісімку силу хлапців и обробіковал, а вони бара захвалів, бо юно юражені прокрасні пісні, а ко-трамі але годна препородніц наш народ.

Нашо преснітия роботы, на шицьких б'ялак забуваць на тогу правдну присловку: „Зэснітай дрэзко док в младе!“ Кед біт туту у піснісцы зрозумілі, не трошeli біт задармо (у найбечай скучайох!) свойсі сіли па моцні дрэва або и пнякі — по іх уж аві по зотю ано юе юнісіца...

Іншевінія заслуги ма за тут вечар п. Борис Валошки, пісні референт, котри з по. учительня Ківачом и Торіком організовали тут вечар, и п. І. Тимко, котри виуче хлапців пісні.

ПРЕПОДАВАНІС У ЧИТАЛЬНІ. На стреду 5. марта отримав директор школи, п. Дудиш Дюра виклад: „О младей пекаданіко звершався народнай школі“. — Початок точно на 7 годзин вечар.

Бачинци.

Главка сходзаків РНІІЦа отримала в неділю 18. II т. р. за 2 годз. по поядку у Просвіті зос таким програмом: 1) отверана сходзаків и прывіт предсідателя; 2) вибрана даюх піснівательных за-пісника; 3) зонт сехретара ю роботи Просвіті у пресніх трох роках; зонт касира и фінансійска робота крез тра роках; 5) вибрана новай управа и надзорнаго сібору и 6) засктуалій.

Предсідатель Дружтва п. І. Планчак отворыл

„Верба рошев при поточку юк и при длеів; Чым я мущим, икти Боже, жиц ту у кузнії?“ Чи то була воля Твоя, чи так людзі сціла, Та юх лем из тот способ у злобі вінчелан?“ Шицьки пісні одуховізюю, та пісні залів врасцакі,

Помож, Боже, и мені сімаж врасцакі юх до крило!“

Ту інваденія лем перни стихи зос 12 пісніх народных парохів піснів, які юх указую же нашо народнє юридло духовних доброх як пресохло и же юе юе юдуздело. Шицьки туту спомніти пісні юх юни глас, сім их треба дас младей сіледакі бо як уж проба указала, кільда челядя их піса, ах тута нам ясно, же нам „музичная секція“ кузнія як насунціи хлаб, бы лем юна годна тута и горашків як и будуціе народні благо зберагц и давац народу на одровевши способ. Но, ис предзи лем віскладац пісню, гаац вій глас, кед ю нет хто дац народу? А ю юх то зроби лем у етнікі, або другим відлія, то дречало.

Тоти шарікі сінеч і кіти, юх ба себе пречитали пісні чайко вар, инети, які су пред юнісіду скрити, а ют их, котрих забралі струна у душі и віскладац пісня глас. Тих мідны за юе зімлю свою стихи.

На тим спосіб зробімо велика кроха напрэдак, ба треба будзе видар якіні и боязни віборнік і котайкі, які лехчайше послужі шицьких трох задаткам, и котрих але на початку сломли, та чишия млада чишия преснія по своїм и зос своїм ідасем:

о. Онуфрій Тимко

Дудиш Дудиш, Врб. баг.

сходзку и грашас ірнітала присутніх членох. По тим юе вибрало даюх скрутагорах и то: Дюру Лапка и Янка Колбаса, котри правіли свою дружкіні. По тим далі секретар Просвіти, свой зант, котри бул точкі и онішкік, о просвітно-культурній роботы Дружтва у пресніх трох роках, т. с. од 20. II. 1938 р. до 16. II. 1941. р. Зант бул з величким интересомънімъ, післяхані и прыти адшиціх присутніхъ.

По занту секретаря, дал зант, касир. Були вибешени пред сходзку шицьки пріходы Просвіти прес остатніх трох рока, а так істо и роходы, а окреме винес и станія каси у 1940 року, Касир вицес напікайшисі станів у швеце и вельку драготву, па предложіл сходзки, да юе юнісіна жало повіши. Єдногласно сріяте (без единогласу), да юе повіши за, 1 динар, т. с. од 2, на 3 динари меншо.

По тим прышло вибрана кового управнаго підбору и надзорнаго підбору. Гласане було тайне на паперох. Зос юнікі заскіпу вагласаві тут управній підбор: предсідатель п. І. Планчак; секретар п. К. Бессермані, учитель; касир Янка Горікі; сіборы: Штефіні Бучко и Лукач Кечкем. До надзорнаго підбору вагласаві тут: Йонісів Тамко, гарговец, Михал Ковач и Михал Гароненкі. Новы підбор прынял сінія змужнісі в пресніо юе юнісіна.

Вредно спомніц, же за предсідателя зант вибрали п. І. Планчак и то скоро ядногласно, б'ялебі лем три гласы да будзе ядногласно. Як Просвіта постой, од 1932 р. Всю юе редовно вікісра за предсідателя. Сцелосці, труд и жертым юх вон, дава за Просвіту, надзвінку шицьку, па ю не то и призначава. Шицьки, акції до тута зімлю, відлія, віддаю и пім'ядз, а прето же тута відзім кінектаўшю вінню да юе подзілінія просвітнім, то юе заадавац же и дожваже!

Сходзакі праціла у найкраснім порядку, якіно и ціко, так юе кожды член чувствовал лінке задоволенісі. Новы управнік жільце велью успіху за будущій роботы, да похвально розніе сіній підбору на добро, щесце к красчу будувані народу. — Присутні.

Господінци.

Од остатніх юх листох зос нашого відзіму треба тута спомніц дар нашей бівательнікі вдові Жироші Маріі. Даровала вона і нашій церкви 2 літакіні, котри копітако 200 динарія.

Мешані децембр бул за нас особено щедры. Такой того мешана Ординаріят зос Краіжесіх, поставіл вам як помох церкви 1500 дин., в вец наудлуга 1000 дин. На Міколаі даровал тиж наїсії церкви ч. газда и житні таргові зас. Дюрдова Рамач Янко. Сломніц бял и тогто, же істи дарователь уж днуги мешані лежкі хори и горуко себе жади які здряве якби змирече у небеского Отца. — Тай буду ини Богови нашо щепли молитви в наї Всі Сві покінула и награда нашого дарователя тута и ю вінка.

Тиж у десембрі кааберало юг у Дюрдово — панії Магії — 1500 динарія, за ютры піснівіраўено за Крачуні — по прикладу Дюрдова — 4 кратки північні хлопів за піснічні богослужіння (літікі) а школіром — шевчакіром спрацюю тиж північні и кошулі. То праве було и піблівіша, крачуніка ріносці и новосці за наших школіярх.

За Крачуні купаці ч. газда Барат Янко и Янко ч. газда Юла р. Салакік кааберало, які мож було достаць каанділо за вічне інвестіцію пред іконостасі (т. в. пред сів. Тайну). Каандіа тута шумі і украс церкви (як і наїні од їх купені крачунікі) 600 дин. Церк. общество ціло обіозніц два шевчакікі як кінвалу. (сдел на 6 шевчакікі, другі на 4), котри дніно даровани зос крачуніскай перкві, з тера з юм юх ба зір придзілі у всіхсіт — прелажній перкві.

Грубеч Яновіс і Юстіна р. Бушові, жільчнічнічар зос Оджахах даровали юній перкві шуміні пелькі образа Прес. Босфородзік, котрэй праче хібело у женскім храме, и охабела піснікі на пінічні.

Шипкім світім херцвіцітелью як юе таік и тера з юс юніго юніго джеку юе і преворуціе „зелічайшому позкрую“ сів. Арх. Міхалі.

На Новія Рокі дали нашо дехстані кайвекіні прематски фадат, які камо на наших дыхлякту: „Софійову Дзвіжу“, трагедію у б-х літіх. И публіка з юнікім націкесіком, ба пришли и старі

Посилайце предплату!

ЧО НОВЕ У ШВЕЦИ

Людзі и мацери вое жалкима дасцімі, — і саване ўказавши ше при тей нагоды як вільшчо. На всіх месцах Сфтайова дзінка (Лазор Любі) сноім церпенем і слизамі индуала чаком істі чувства и слизи у слухачох; зато не хібело и радосвітіших почувань і спріял их шинкам присутнім хромі у вогох вінчані у розуме Осіфію (Владо Міхновіч), котри ше у шинках представах указал садепцім бавлічом, — ни так и терза. Не мож ізвесці предпосліні шинках башчох, гдэ бы их ізінкіх, и араажерох, требаля похев-ш.

З нагоды йорданскаго благословення донох шинких бавальшох ніздело ше того року лепіс ик влоні кельо нас; істі благословеніе одбуте на саме Боголібів і на Собор св. І. Крестітеля. Сіме йорданскіе водосвятіе одбуте у обісці по-знатых нашых шинких даровательшох ч. г. Барат Янка и Юані р. Саламон.

Январа 26 одбули ше у лес віберанки новога церк. общества. При тей нагоды було бенедік в о других сучасных сіроках у каніні церковні розважані.

Лікарски порады.

Млако як добры лік проці больюх у косцох и ставкох.

Же млако, серватва, масло и другія млечкі виробкі не юші добро кашюю, але вони и хасновиткі бара за іншю здрас. Кисле млако наїнечай пра- свою жыштну од велькай важносці за здраве и народы, котри ёлі велько кислого млака, поакітвя як здраві одпоркі в другого вінку. Млако хаснув бара малым дзягом — як лік проці ракітіса и міснат косцох. Еден юхтор, Хорват Гргурків, пропава лічніц зіс сировім млаком чешкі хороткі у косцох и ставкох и тó такі хороткі, котры ае нали ліку по думкі других долгорок. Гргурків ше не сарендунал, бо мал красны усініх. Вон кладол млако як облог на болаще место.

Орехі бара кармілін, бо мало у себе цельо масці, и бильчку, гу тому кельо минералох: калію, фосфору и магнезию, а шынко тога потребе за будову нашого дела. Масцы сст у орехах 62,86 процента, беланчевін 16,37 проц. Отже нацей-як половаку мыю орехи у себе насыти. Кед паромніе орехі вое другімі ёдламі та 1 кіла орехі одлосіда кіли меса, або 10 ёдлам, або 10 літром злака.

Протяг (пропух) Дзенісдик людзе гутогі же то панскі хорота, медантам уж и за залялі чукі защири дзвері, защири облак бо протух.

Панопаскіші протяг тэктог, котри пра- шала дырочки віро ходібре азартнаго облака або дзверох уходзі. Кед шедзівме при такому не добре завартому облаку, то може буц бара опасна за нашо здраве.

Урядавікі часто виложіні такому пратагові, бо ще некодза часто такій кіло облака пра- котри стыло поізуне интрак. Тогі часы цела до обращені гу такому интраку; вонк дпставаю нацей хревы, як друга часы дела. Ту ше почас розінівці цеплата всіх як звичайно. Кед то тирава цікаві час, може настаяц на тим месце запалені. Жыло ше у тей часы розінівці и прыно- нацей хревы, котры ше легкі запалі, а тога месце спухне и болі. Кед ше тога месце шкрабе може настаяц лірічкі и нреды.

Всілі урядавікі и роботавікі у пісцівікі, котри кола облака шедзів кіло знаю одкаль маю болі у ліцох, гучава у ухох, таргава у пісцівікі часах цела, корчи у ногах, занялене у очох, шкіт и т. д., а то часто не трафік од тогі малю пратагу.

Велькі пратагі, кед красны хінкі и цікі без вагру, то велька благодать за людзок. Вон залялів целе, и вон висолутно не чходліві.

Увага!

Шынку штрангарску роботу прымі не ви- робікі кожды дзень. Так исто маю на лагеру інші тогіні виробені штрангарску виробкі и некроціи потребы кождому асміледзіоні.

Шынку по наўгутніней дненей цені!

Мікілу, котра уж хасцовіца за косачі машины, прымі понёво за прэрібіна.

Малашко Штефан

штрангар

Руски Керестур,

Кед Амерікі ступі до войни? По містох зе Вінністону 13 американскіх сенатора, котры сілвали за закон о помаганіі Афгані, вінніла, же Амеріка войде до войни 30 днів по тым, кад амеріканскі парламент прымі закон о помаганіі Афгані.

Пресельвана Жідох в Бейчу окончава ше на той спосіб, кад кашци тілдзіні фіхідзін адна жалтавіца лодка з жудовінікіи путькіми до буйшай Польскай, кола варошу Люблину. Рахуе ше, же до авгуаста тогого року шынки Жідох буду ві- селіні з Бейчу до краю, кола Люблин, дзе кім шында раіха одредзела хіхи за быване.

Бувши ческі министр д-р Годка, чехо- слов, постакіи у Пірвзу Осускі и редактор д-р Тот були судаскі од словацкаго суда у Братиславі пре „вельку вонкую зраду (кадаю) и пре пробо- ваніе шынду на державу“. Осускі осудзены на робоваве до шмерци, д-р Годка на 18 рокі, а д-р Тот 11 рокі. Крам того держава заплюнела цалих шындов. Шынхи трохе вонкі разац у Англія.

Лурд, еславне место Преч. Діви Марії у Французії прешло замі до руків Католіцкай Церкви. Од 1906 року Лурд було власносце французкай державы, а терзі маршал Петен вращац тута чудотворне место іншад Католіцкай Церкви.

Прешлых дніох була велька буря у Еспаніі и Португальі. У самім Лісабону, глеміній ін- ропу-Португальі буря нірబела келькі чхуды у прыстані, дзе потопела шхнац ілд і ведзі прей- скейскі інглійскі авон. У Еспаніі у варошу Сантаандеру буря потаргала электричны дроты, од котрих ше злапела адна ладя, ід прекожела бен- вані а од наїв ягоракі полоній нарошу.

У Мадярскай видаве інрэдзісно, же шынцы житела у Мадярскай муша пра- лето нашыц дреавені подталіца. Скоркі мушы нашыц лекі в жыне.

Голандскі новині вінну же у Немецкай віст- терзі на роботи 100.000 Голандох, а так исто тельо и Бельгійцох, як специялізовавіх роботыкох.

Бувши Еспанскі краль Алфонс XIII, котри жив у Італіі, тих дніох бірз не похорел. Висты і йго імперіи зат-тераз ішце превашасні.

Пре правеені інрікти цело Папа Пія XI було эх тогого року положене до гроба и то 10 фебруара. Терзі Папа служіла Служба за уноўкініх, а тисячи сяяцінікох, монахах и монахініх були прысутні при тых обрядах. Були тиж пред- ставіці зес шынкіх католіцкіх краібах шынта.

Главна команда вімежкай арміі допущена французкому Чарнепому Кріжу послац католіцким святынікам, котри засланы у Немецкай з Фран- цузким вібским, шынко то им потребне за прыне- сі Службы Божей.

Крам военного матернілу Англія послала Гречії, інде 71.000 фусти штэрнінги у готовікі. Одночаско Англія віжала до світх рукох ілду граніту, котра ма 350.000 тонн и вредзі 1 мілі- ярду и 800 міліоніоні фусти штэрнінги.

Еспанскія шында дзапунація прыцік ще дому политичніх еспанскіх еміграцію, котра по Фран- ківскіх побідзі іспечкала до Французкай. Было то- ти же не можу вразіці, котри па совісці маю убийства, крэзі або другія злочыні в граянданскеі вояні.

Немецка главна команда одліковаца з „Железным Кріжом“ першай класі 32-х католіц- кіх свяцінікох, котры окончую должносці пос- них духовниках, а 71 свяцінік зес „Железным Кріжом“ другій класі.

Богуславскій, бувши офицір російскай царскай арміі, літерац жил у Німборку, пренаноі нові воядуніи торпедо и понукнул го амеріканскому генераліштабу, котри ария тогі новы плав- торпец, або тых дніох падзін Богуславскаго забітаго.

Цала Японія 11 фебруара торкісцева пра- славела 2.000 — роціцу основанія японскай державы. На дненец годзін раво сірени днене энц жи- тельюк же швіто почына. На тог энц 7 міліоніні жительшох Токія (глavinія японія Японія, дзе быва- па) пікнінеді ше у північній царскай палаты.

У Мадріду основані „Меджікардін комітэт за візітакі дзяціх, котры коміністі одлаконі- на в Іспаніі под час вояні.“ дотэрзі враціні

19.000 дасца. Ішце ше ю працілі тоті, цо их коміністы послалі до Савітскай Уніі (4.000) и ПІР зес Франціі и Мексіка.

Гравіні новині ческіх католікох „Лідове лісті“ звязали, же вінні иду за політіку д-р Га- хи. Ческі католікі зес піцікія силами буду на тым робіні, кад бік вонкі порядок у ческо-моравскому простору буду эмоціі.

Немцы маю 300 поіздніца и на яр з північ початку вільшчо зроці англійскіх ладьюх — пиші англійскі новині „Дейлі Медіа“. Гітлер у сваіті остаткіні бешедкі гвардія, кад Івакіса не могла дотэрзі хасновац шынка паводніца бы кілі пістали на вінку морнарім.

Ческі интелігенція буда позолана од із- міністровів да пойду опатрія Немецку, золя бую на Западу и звязти од Немцах державы у тей вільні. Кед ше тогі интелігенты вразіли дому, у Берліну им отрымалі бешедкі гвардія, кад Івакіса не могла дотэрзі хасновац шынка паводніца бы кілі пістали на вінку морнарім.

Наша держава

МИНИСТЕР ПРОСВІТИ д-р. Крек отрымал беніту з нагоды постягенія новых учительшох, у котрой гвардія: „Число празніх учительскіх местах у прешлым школскім року зовекшало ше на 1600 места. На початку тогого наїв року зүшеги зме ше пістары, же бік іх тогі места попользываці. Вінні к два специяліні уредбі о допаскіні одредзініо- учительшох па празні места, о скрачэні піхолініо учительскіх мітрурантох и прімаю на книты рок гонязіялікіх мітрурантох. З тіма уредбімі доставлене на лето 900 новых учительшох. Кед вред- кінец тых уредбах буде предлужена, цо ше будзе мушы зрабіц, вецка у відущим школскім року буде шынки прыні учительскі места позолніти“.

ПРИГОТОВАЛІ ЗА ПРЕСЛАВЕНЕ 1300-роч- ніці покрэсціі Гораціох. У Загребе одбор за тогі преславене отрымалі сваіті засідане, на котрим бешедоваялі і горватскі кітраномолі д-р. А. Степініч, котри кедзікі книшім снірэ, же 13 стылітія жытота то велька стаар и у історіі велькіх народох, тым барнай у історіі малого горватскаго народу. д-р. Степініч поздаваці шынкі же ба- вежація у тих преславенію.

ДОБРИ ЛІК НА ТОЛВАЙХ. У сербскай варошу Лесковіку на пінчох ше велько крадна. Особісно по тим познаты селіні в Душане і Дреніца. Польняка почала хасніти такі лік на тых толівайх: на тего по го ялані у крадзі, поздзі- віло шынки пахраджэні стырі и вонкі мушы ходаніц по варошу и кричац „Я толвай!“

МИНИСТЕР ЗА „СНАІДЕВАНІС“ одредзіл да ше и тых артиклем контролюе цеса: муки, жытні, кукуричні и ражкові, а так исто и отрубом, пінініскія мясы, славінія, колбасы, хлебу и цукру. Шынки пімати в бубі, сирокі памукі, из- жучна предзі, воліца, штоф за пініні, огрын, снінініс, материка за будзяне як цэлі, чарек, вапно жалезо и т. д. Цены, котры панавала 20 фебруара не име юшкі давніга.

ОД ПОНІАТКУ ВОЙНИ ДО НЕШКА юго- славініскі морнарікі страслац вецикі як штаарозіу од сваіті гарпіснікій морнаркі. Пред вояні тар- товікі морнарікі мала 585.002 тонн у 93 ладьюх. Од тога 11 ладох у 80.880 тонн потопела, б предаві, а два самі страдалі. Страслені до тога 140.145 тонн гарпіснікіх ладьюх.

400 ЗЕМЛЕДІЛЦІ ВОС СУБОТИГІІ прыдани суду прето, же не прыніла сваіті засідані кед та- вады зікадзі. У веакіні го пінчох богатши земледіліці, котры прынівали менш жыт, як цо мала. На веакіні судзюлю пресудзано шайсідам. шынки новы пакаракі зес 10 да 30 днів гареніту и да 1.000 да 3.000 днін. засідані у пінчакі.

160.000 ДИНАРИ ДОСТАНЁ отрунені югославіскі страслац Піло Гіркінін зес Суботіні. Його 1918 року пітакнілі зес слугіні по 19 ладох вершкіні дзялініце пра- вітанівіні. Вонкі ще жылілі на ті аркіні пілініи од/ініе бітагі жаленік і волбі і пінчакі. Терзі юлі прышло зред. Державікі Савіт, вонкі му то пінчох прыкаці, так же дотэрзі засціліні Піло погтане богаты чырвікі бітагі жаленік 160.000 динары.

ПОДЖЕМЕРІ ВОДІІ у Бачкай врані юніе вен- ши чхуды. Дотэрзі ю Бачкай звалілі 500 хижакі, а под воду юшкі находзілі 70.000 гонкі. Вода осо- бено поінодзіні пілескі драгу з С. Бечеві до Вербасу, дзе юшкі на дзеніні месцах, драга кіжды час може пізваліц.